

frågan på ett fält, der all diskussion upphör.

Vi skulle dock göra orätt om vi icke tacksamt erkände, att det är med glad förvåning, vi i Hr A. M:s små diatriber mot detta blad saknat orden nedrighet m. m. Icke såsom skulle vi någonsin ertappat Hr A. M. på detta polemiska fält. Men det har blifvit oss så vanligt att finna sagde krydda i all polemik mot Litteraturbladet, att hvarje afvikelse från regeln måste förefalla oss förvånande, äfven då det gäller den mest honetta motståndare.

J. V. S.

10

58 FÖRKLARING.

Litteraturblad n:o 12, december 1858

I en not till anmälan af *Bilder ur förgångna tiders lif* i detta blads Augustihäfte, yttrade vi, att i vår tanke Förf:s »för honom sjelf påkostande försök, att nedsabla Cronstedts», (grefvens) »fältherreskicklighet, är lika litet lyckadt, som det tidigare att rentvå Gripenberg från klenmod i befälets förande».

20

Vi kunde väl vid närmare besinnande tveka, huruvida detta omdöme i uttrycket är fullt rättvist mot Förf. Vi hade kanske rättare bordt säga, att de anspråk, han ställer på grefve Cronstedt synas öfverdrifna i jämförelse med dem, han tidigare visat sig ställa på general Gripenberg. Ty Förf. har noga taget icke egentligen sökt framställa den vid Seivis kapitulerande generalen såsom en djerf och beslutsam härförare.

Huru än härmed förhåller sig; något för general Gripenberg's minne nedsättande ansågo vi oss i de anförda orden icke hafva yttrat. Krigshistorien har många exempel att uppte af de modigaste män, hvilka med orden på fickan icke tvekat att genomföra de svåraste företag, men hvilka af händelserna ställda att handla på egen hand visat sig klenmodiga och obeslutsama. En bland dem var äfven »den tappreste bland de tappre», marskalk Ney. Hvad vi om general Gripenberg vid Seivis velat säga, är endast detta. Hans mannamod såsom krigare hafva vi icke satt i fråga, icke heller hans redliga vilja.

30

Vi afgifva denna förklaring, ehuru obehöflig vi anse den vara, af förekommen anledning och med hänseende till en susceptibilitet, hvars grund förtjenar aktning.

J. V. S.

40

59 ANMÄRKNINGAR TILL LITTERATURBLAD 1858

DET ARISTOKRATISKA PROLETARIATET.

(Ur Riehl's *die bürgerliche Gesellschaft*.)

Litteraturblad n:o 1, januari 1858

Det finnes uppenbarligen två vägar att hjälpa. Om bördens och ståndets hindrar adelsmannen att välja ett borgerligt yrke och sammansmälta med den borgerliga medelklassen – så kan man antingen, som Förf. vill, uppehålla privilegium genom att från detsamma utesluta alla fattiga välborna, eller upphäva privilegium och bördens och ståndets till fattigdom ledande tvång. Det ser högst troligt ut, att historien kommer att välja den senare utvägen.

50